Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deseti senat)

z dne 11. junija 2026 *

„Predhodno odločanje – Socialna politika – Prenos podjetij – Ohranjanje pravic delavcev – Direktiva 2001/23/ES – Člen 3(1) – Prenos obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, ki je obstajala na dan prenosa podjetja, na pridobitelja – Možnost držav članic, da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja – Člen 8 – Uporaba nacionalnih določb, ki so ugodnejše za delavce – Prenos obveznosti plačila plač, ki jih odsvojitelj ni plačal – Možnost uporabe nacionalne določbe, ki prenos obveznosti pogojuje s soglasjem upnika“

V zadevi C-216/25,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Curtea de Apel Constanța (pritožbeno sodišče v Constanți, Romunija) z odločbo z dne 18. marca 2025, ki je na Sodišče prispela 19. marca 2025, v postopku

ZN

proti

GSP Offshore SRL,

SODIŠČE (deseti senat),

v sestavi J. Passer, predsednik senata, M. L. Arastey Sahún (poročevalka), predsednica petega senata, in B. Smulders, sodnik,

generalni pravobranilec: R. Norkus,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki sta jih predložila:

– za Evropsko komisijo S. Delaude in L. Nicolae, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: romunščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) in člena 8 Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 98).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ZN in družbo GSP Offshore SRL, njegovim nekdanjim delodajalcem, glede plačila plač, ki ustrezajo delu, ki ga je ZN za to družbo opravil pred datumom prenosa podjetja, ki je bil opravljen v skladu s sporazumom, sklenjenim med to družbo in drugo družbo.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 3 in 8 Direktive 2001/23 je navedeno:

„(3) Predvideti je treba varovanje delavcev v primeru, ko se spremeni delodajalec, in zlasti zagotoviti, da se njihove pravice ohranijo.

[…]

(8) Zaradi pravne varnosti in preglednosti je bilo treba pravni koncept prenosa pojasniti glede na pravno prakso Sodišča. Tako pojasnjevanje ni spremenilo področja uporabe Direktive [Sveta] 77/187/EGS [z dne 14. februarja 1977 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov (UL 1977, L 61, str. 26)], kakor ga razlaga Sodišče.“

4 Člen 1(1)(a) in (b) Direktive 2001/23 določa:

„(a) Ta direktiva se uporablja za vsak prenos podjetja, obrata ali dela podjetja ali obrata na drugega delodajalca, ki je posledica pogodbenega prenosa ali združitve.

(b) Ob upoštevanju pododstavka (a) in nadaljnjih določb tega člena se za prenos v smislu te direktive šteje prenos gospodarske enote, ki ohrani svojo identiteto, se pravi organiziranega skupka virov, katerega cilj je opravljanje gospodarske dejavnosti, ne glede na to, ali je ta dejavnost glavna ali stranska.“

5 Člen 3 te direktive določa:

„1. Pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa obstoječe pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, se na podlagi takega prenosa prenesejo na pridobitelja.

Države članice lahko določijo, da sta od dneva prenosa odsvojitelj in pridobitelj solidarno odgovorna, kar zadeva obveznosti, nastale pred dnevom prenosa na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, ki je obstajalo na dan prenosa.

[…]

4. (a) Če države članice ne določijo drugače, se odstavka 1 in 3 ne uporabljata v zvezi s pravico delavcev do starostnih, invalidskih ali družinskih dajatev na podlagi dodatnega zavarovanja v podjetju ali na medpodjetniški ravni, ki obstajajo zunaj okvirov obveznega socialnega zavarovanja držav članic.

[…]“

6 Člen 8 navedene direktive določa:

„Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabljajo ali sprejmejo za delavce ugodnejše zakone ali druge predpise ali da spodbujajo ali dopuščajo za delavce ugodnejše kolektivne pogodbe ali sporazume med socialnimi partnerji.“

Romunsko pravo

Zakonik o delovnih razmerjih

7 Člen 173(2) Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii (zakon št. 53/2003 o zakoniku o delovnih razmerjih) z dne 24. januarja 2003 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 72 z dne 5. februarja 2003) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakonik o delovnih razmerjih), določa:

„Pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa obstoječe pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, se v celoti prenesejo na pridobitelja.“

Zakon št. 67/2006

8 Člen 5(1) Legea nr. 67/2006 privind protecția drepturilor salariaților în cazul transferului întreprinderii, al unității sau al unor părți ale acestora (zakon št. 67/2006 o varstvu pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov) z dne 22. marca 2006 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 276 z dne 28. marca 2006; v nadaljevanju: zakon št. 67/2006) določa:

„Pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz veljavne in na dan prenosa obstoječe individualne pogodbe o zaposlitvi ali iz kolektivne pogodbe, se v celoti prenesejo na pridobitelja.“

Civilni zakonik

9 Člen 1605 Legea nr. 287/2009 privind Codul civil al României (zakon št. 287/2009 o romunskem civilnem zakoniku) z dne 17. julija 2009 (*Monitorul Oficial al României*, del I, št. 511 z dne 24. julija 2009; v nadaljevanju: civilni zakonik) določa:

„Prevzem dolga, ki je predmet dogovora z dolžnikom, začne učinkovati le, če upnik vanj privoli.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

10 ZN je bil zaposlen na naftni ploščadi pri družbi GSP Offshore.

11 Družba GSP Offshore je z dopisom z dne 21. februarja 2024, ki je bil vročen vsem njenim zaposlenim, vključno z ZN, oznanila, da bo njeno osebje prevzela družba OMV Petrom Energy Solutions SRL (v nadaljevanju: OMV Petrom) zaradi prenosa podjetja v skladu s sporazumom, sklenjenim med tema družbama 8. februarja 2024 (v nadaljevanju: zadevni prenos). Družba OMV Petrom je tako postala novi delodajalec teh delavcev.

12 Družba OMV Petrom je odvetnika ZN obvestila, da meni, da plače, ki jih je družba GSP Offshore dolgovala na dan zadevnega prenosa za delo, ki ga je ZN za zadnjenavedeno družbo opravil pred tem datumom, ostanejo v breme navedene družbe, tako da družbi OMV Petrom ni treba prevzeti obveznosti plačila teh plač.

13 ZN je pri Tribunalul Constanța (sodišče okrožja Constanța, Romunija) vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se družbi GSP Offshore naloži plačilo navedenih plač.

14 To sodišče je s sodbo z dne 11. oktobra 2024 to tožbo zavrnilo z obrazložitvijo, da so bile zaradi zadevnega prenosa vse pravice in obveznosti odsvojitelja prenesene na pridobitelja, in sicer na družbo OMV Petrom, tako da je bila družba GSP Offshore kot odsvojiteljica oproščena vsakršne obveznosti plačila zahtevanih plač.

15 ZN je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Curtea de Apel Constanța (pritožbeno sodišče v Constanți, Romunija), ki je predložitveno sodišče, pri čemer je trdil, da je družba GSP Offshore še vedno dolžna plačati te plače, in trdil, da družba OMV Petrom ne prevzema obveznosti plačila navedenih plač. ZN naj bi tako ugovarjal temu, da so bile obveznosti v zvezi z istimi plačami prenesene z družbe GSP Offshore na družbo OMV Petrom.

16 To sodišče navaja, da je v drugih sporih z istim predmetom med družbo GSP Offshore in drugimi njenimi nekdanjimi zaposlenimi razsodilo, da je ta družba kot odsvojitelj še vedno dolžna plačati neplačane plače, saj te niso bile prenesene na pridobitelja.

17 Poudarja, da se v skladu s členom 3(1), prvi pododstavek, Direktive 2001/23 pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi, ki so obstajale na dan prenosa podjetja, v celoti prenesejo na pridobitelja, tako da naj bi se na podlagi te določbe dejanski prenos dolga izvedel zaradi tega prenosa. Navedena določba naj bi bila v nacionalno pravo prenesena s členom 5(1) zakona št. 67/2006 in členom 173(2) zakonika o delovnih razmerjih.

18 Romunski zakonodajalec pa naj v nacionalni ureditvi ne bi uporabil možnosti iz člena 3(1), drugi pododstavek, te direktive, v skladu s katero lahko države članice določijo, da sta odsvojitelj in pridobitelj od dneva prenosa podjetja solidarno odgovorna za obveznosti, ki so zapadle pred dnevom prenosa na podlagi pogodbe o zaposlitvi, ki je obstajala na dan prenosa.

19 V tem okviru se predložitveno sodišče sklicuje na sodbo z dne 5. maja 1988, Berg in Busschers (144/87 in 145/87, EU:C:1988:236), v kateri je Sodišče razlagalo člen 3(1) Direktive 77/187, ki je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2001/23.

20 V tej sodbi je Sodišče razsodilo, da je treba to določbo razlagati tako, da je odsvojitelj po datumu prenosa podjetja oproščen obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, zgolj zaradi prenosa, tudi če delavci, zaposleni v podjetju, s tem ne soglašajo ali temu nasprotujejo, vendar s pridržkom možnosti držav članic, da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja po datumu prenosa.

21 Ob tem predložitveno sodišče meni, da je treba presojo Sodišča v navedeni sodbi razumeti glede na okvir delovnih razmerij, ki so obstajala, ko je odločilo. Zdaj pa naj bi bilo treba upoštevati tako razvoj sodne prakse Sodišča, zlasti v zvezi s pojmom „prenos podjetja“ v smislu Direktive 2001/23, kot razvoj na področju delovnih razmerij, ki naj bi dokazoval, da se je na določbe te direktive mogoče sklicevati s ciljem, ki je v nasprotju s tistim, ki se z njo uresničuje, in sicer, da bi se delavcem odvzelo varstvo njihovih pravic v okviru prenosa podjetja, ne pa za zagotovitev tega varstva.

22 Glede pojma „prenos podjetja“ predložitveno sodišče trdi, da je bila na dan sprejetja Direktive 77/187 rešitev, v skladu s katero bi moral pridobitelj prevzeti dolgove odsvojitelja, ki so nastali pred prenosom podjetja, logična, saj je pridobitelj prevzel sredstva podjetja, pogodbe in terjatve, da bi lahko zagotovil plačilo neplačanih plač. Sodišče pa je pozneje razsodilo, zlasti v sodbi z dne 11. marca 1997, Süzen (C-13/95, EU:C:1997:141), da lahko prenos podjetja pomeni tudi prevzem skupine delavcev, ne da bi bilo treba hkrati prevzeti tudi skupek opredmetenih, proizvodnih ali drugih sredstev.

23 Tako naj bi bilo mogoče, da prenos podjetja vključuje le prevzem določenega števila zaposlenih, pri čemer so izključena vsa sredstva, kot v sporu o glavni stvari, in da je odsvojitelj oproščen vsakršnih obveznosti plačila neplačanih plač, ki bi bile brez soglasja delavcev prenesene na pridobitelja.

24 Predložitveno sodišče v zvezi s tem sporom trdi, da je iz javno dostopnih informacij v zvezi z družbo OMV Petrom razvidno, da ima ta družba kapital v višini 2000 romunskih levov (RON) (približno 400 EUR), kar naj ne bi omogočalo kritja plač, dolgovanih vsem prenesenim delavcem.

25 Po mnenju tega sodišča je treba v takem primeru ugotoviti, da cilj Direktive 2001/23 ni dosežen. Nasprotno, določbe člena 3(1) te direktive naj bi se uporabljale kot sredstvo za odvzem jamstva delavcem za plačilo neplačanih plač.

26 V tem okviru se navedeno sodišče na eni strani sprašuje, ali lahko šteje, da splošna določba, kot je člen 1605 civilnega zakonika, ki prenos dolga pogojuje s soglasjem upnika, pomeni prenos možnosti iz člena 3(1), drugi pododstavek, Direktive 2001/23 v nacionalno pravo.

27 Na drugi strani isto sodišče opozarja, da člen 8 navedene direktive državam članicam omogoča uporabo zakonov in drugih predpisov, ki so za delavce ugodnejši. V zvezi s tem trdi, da naj bi bil člen 1605 civilnega zakonika ugodnejši za delavca, ki naj bi se ob upoštevanju, da je pravilo iz člena 3(1), prvi pododstavek, iste direktive zanj dejansko škodljivo, odločil ukrepati proti odsvojitelju in ne proti pridobitelju.

28 Tako se predložitveno sodišče sprašuje, ali lahko za to, da se delavcem zagotovi možnost izterjave terjatev iz naslova plač, ki jih odsvojitelj ni plačal pred prenosom podjetja, uporabi člen 1605 civilnega zakonika, kar bi pomenilo, da se brez soglasja upnika, to je delavca, glede odstopa dolga v zvezi s temi plačami ne bi štelo, da je odsvojitelj oproščen obveznosti plačila teh plač.

29 Po mnenju tega sodišča bi bilo mogoče tako možnost uporabiti, prvič, če bi bilo mogoče možnost držav članic, da izvajajo člen 3(1), drugi pododstavek, Direktive 2001/23, prenesti v nacionalno pravo s splošnimi določbami, kot so določbe civilnega zakonika, in ne le s posebnimi določbami, v katerih bi bilo izrecno navedeno, da je njihov namen prenos te direktive.

30 Če bi bilo treba šteti, da te možnosti ni mogoče izvajati s splošno določbo, bi se na drugem mestu postavljalo vprašanje, ali člen 8 te direktive nacionalnim sodiščem omogoča, da tako splošno določbo uporabijo kot pravilo, ki je za delavce ugodnejše od pravila iz člena 3(1), prvi pododstavek, navedene direktive.

31 V teh okoliščinah je Curtea de Apel Constanța (pritožbeno sodišče v Constanți, Romunija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 3(1) [Direktive 2001/23] razlagati tako, da:
(a) nasprotuje uporabi splošne določbe nacionalne zakonodaje, v skladu s katero je prenos obveznosti med dolžnikoma v primeru, ki ga ureja navedena direktiva in se nanaša na obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa obstoječe pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja in se prenesejo na pridobitelja, pogojen s privolitvijo upnika?
(b) je mogoče šteti, da je izjema iz drugega pododstavka navedenega člena uvedena s splošno določbo nacionalne zakonodaje, ki je bila sprejeta po začetku veljavnosti zakona o prenosu navedene direktive – to je s splošno določbo, ki prenos obveznosti med dolžnikoma pogojuje s privolitvijo upnika – ali pa bi bilo treba tako izjemo uvesti z določbo posebnega zakona?

2. Če je odgovor na [obe točki prvega vprašanja] nikalen, ali je mogoče člen 8 Direktive 2001/23 razlagati tako, da državam (vključno s sodišči) omogoča uporabo splošne določbe, ki prenos obveznosti v zvezi s terjatvami iz naslova plač, nastalimi pred prenosom teh obveznosti z odsvojitelja na pridobitelja, pogojuje s privolitvijo delavca upnika, saj gre za določbo, ki je ugodnejša od člena 3(1), prvi pododstavek, [te direktive], kakor je bila prenesena s posebnim nacionalnim zakonom?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

32 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Direktive 2001/23 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako da naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca, in ali je to, da je ta nacionalna določba splošna ali posebna, pomembno v zvezi s tem.

33 Opozoriti je treba, da ta člen 3(1) v prvem pododstavku določa, da se pravice in obveznosti odsvojitelja, ki izhajajo iz na dan prenosa obstoječe pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, na podlagi takega prenosa prenesejo na pridobitelja.

34 Poleg tega navedeni člen 3(1) v drugem pododstavku določa, da lahko države članice določijo, da sta od dneva prenosa odsvojitelj in pridobitelj solidarno odgovorna, kar zadeva obveznosti, nastale pred dnevom prenosa na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, ki je obstajalo na dan prenosa.

35 Najprej je treba navesti, da je iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidno, da je romunski zakonodajalec člen 3(1), prvi pododstavek, Direktive 2001/23 prenesel tako v člen 5(1) zakona št. 67/2006 kot v člen 173(2) zakonika o delovnih razmerjih, vendar v ti nacionalni določbi ni vnesel možnosti iz člena 3(1), drugi pododstavek, te direktive.

36 Ob tem se predložitveno sodišče sprašuje, ali lahko šteje, da je bila ta možnost izvedena s splošno nacionalno določbo, kot je člen 1605 civilnega zakonika, ki za odstop dolga zahteva soglasje upnika. Nagiba se namreč k mnenju, da bi bilo treba v okviru zadevnega prenosa razsoditi, da obveznost plačila plač, ki jih odsvojitelj dolguje zadevnemu delavcu pred datumom tega prenosa, ob neobstoju soglasja tega delavca ni bila prenesena na pridobitelja.

37 V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da je Sodišče v točki 11 sodbe z dne 5. maja 1988, Berg in Busschers (144/87 in 145/87, EU:C:1988:236), v zvezi s členom 3(1) Direktive 77/187, ki je bil v bistvu enakovreden členu 3, odstavka 1 Direktive 2001/23, razsodilo, da prenos podjetja samodejno povzroči prenos obveznosti, ki izhajajo za delodajalca iz pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, z odsvojitelja na pridobitelja, vendar ob upoštevanju možnosti držav članic, da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja po prenosu. Sodišče je iz tega sklepalo, da je odsvojitelj, razen če države članice uporabijo to možnost, razbremenjen obveznosti kot delodajalec že zaradi prenosa in da ta pravni učinek ni odvisen od soglasja zadevnih delavcev.

38 Sodišče je v točki 12 te sodbe ugotovilo, da je taka razlaga v skladu s ciljem Direktive 77/187, ki je zaščititi pravice delavcev v primeru prevzema, tako da se jim omogoči, da ostanejo zaposleni pri novem delodajalcu pod enakimi pogoji, kot so bili dogovorjeni z odsvojiteljem.

39 Poleg tega je v točki 13 navedene sodbe navedlo, da ta direktiva s tem, da določa tak samodejen prenos obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, izključuje načelo – na katero se sklicujejo tožeče stranke v postopku v glavni stvari v zadevi, v kateri je bila izdana ista sodba – v skladu s katerim je zamenjavo dolžnika mogoče izvesti le s soglasjem upnika. Dodalo je, da člen 3(1), drugi pododstavek, navedene direktive s tem, da državam članicam daje možnost, da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja po prenosu, tem omogoča, da pravilo o samodejnem prenosu obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, uskladijo z načeli njihovih nacionalnih pravnih redov.

40 Sodišče je tako razsodilo, da je treba člen 3(1) Direktive 77/187 razlagati tako, da je odsvojitelj po datumu prenosa podjetja oproščen obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, zgolj zaradi prenosa, tudi če delavci, zaposleni v podjetju, s tem ne soglašajo ali temu nasprotujejo, vendar s pridržkom možnosti držav članic, da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja po datumu prenosa (sodba z dne 5. maja 1988, Berg in Busschers, 144/87 in 145/87, EU:C:1988:236, točka 14).

41 Kot pa je razvidno iz točke 35 te sodbe, romunski zakonodajalec v nacionalnih določbah, navedenih v tej točki, ni uporabil te možnosti določitve solidarne odgovornosti odsvojitelja in pridobitelja na podlagi člena 3(1), drugi pododstavek, Direktive 2001/23.

42 Na drugem mestu je treba opozoriti, da je Sodišče prav tako razsodilo, da izvajanje pravic, ki so delavcem podeljene z Direktivo 2001/23, zlasti s členom 3(1) te direktive, ne sme biti pogojeno s soglasjem niti odsvojitelja ali pridobitelja niti predstavnikov delavcev ali samih delavcev, z edinim pridržkom možnosti, ki je tem delavcem dana, da se svobodno odločijo, da po navedenem prenosu ne nadaljujejo delovnega razmerja z novim delodajalcem (glej v tem smislu

in po analogiji sodbe z dne 25. julija 1991, d'Urso in drugi, C-362/89, EU:C:1991:326, točka 11; z dne 24. januarja 2002, Temco, C-51/00, EU:C:2002:48, točki 35 in 36, in z dne 26. maja 2005, Celtec, C-478/03, EU:C:2005:321, točka 37).

43 V zvezi s tem je treba poudariti, da se ta pridržek v okviru postopka v glavni stvari ne zdi upošteven. V skladu z navedbami, ki izhajajo iz predloga za sprejetje predhodne odločbe in ki jih mora po potrebi predložitveno sodišče potrditi v obravnavanem primeru, zadevni delavec namreč ne izpodbija nadaljevanja delovnega razmerja s pridobiteljem, ampak le dejstvo, da je bil odsvojitelj po zadevnem prenosu razbremenjen obveznosti v zvezi s plačilom plač, ki ustrezajo delu, ki ga je ta delavec opravil za tega odsvojitelja.

44 Na tretjem in zadnjem mestu, iz sodne prakse izhaja, da prenos iz člena 3(1) Direktive 2001/23 zajema vse pravice delavcev, če ne spadajo med izjeme od uporabe te določbe, določene v členu 3(4) te direktive (glej v tem smislu sklep z dne 28. januarja 2015, Gimnasio Deportivo San Andrés, C-688/13, EU:C:2015:46, točka 52 in navedena sodna praksa), in to ne glede na to, ali so te pravice nastale po prenosu podjetja ali pred njim (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 7. februarja 1985, Abels, 135/83, EU:C:1985:55, točki 37 in 38).

45 Sodišče je tudi pojasnilo, da člen 3(1), drugi pododstavek, navedene direktive državam članicam dovoljuje, da določijo, da sta „od dneva prenosa" odsvojitelj in pridobitelj solidarno odgovorna, kar zadeva obveznosti, nastale pred dnevom prenosa na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali delovnega razmerja, ki je obstajalo na dan prenosa, zato je za kritje stroškov, ki izhajajo iz pravic delavcev, ki obstajajo ob prenosu, najprej odgovoren pridobitelj (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 7. februarja 1985, Abels, 135/83, EU:C:1985:55, točka 36).

46 Zato in tudi ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah 39 in 44 te sodbe, je treba za razlago člena 3(1) Direktive 2001/23 zavrniti upoštevnost načela, kot je to, ki mu ustreza pravilo, povzeto v členu 1605 civilnega zakonika, v skladu s katerim dolžnik brez soglasja svojih upnikov ne more prenesti svojih dolgov na tretjo osebo, in to tudi v zvezi s prenosom obveznosti plačila plač, ki jih odsvojitelj dolguje zadevnemu delavcu pred datumom prenosa podjetja, vendar ob pridržku možnosti držav članic iz drugega pododstavka tega člena 3(1), da določijo solidarno odgovornost odsvojitelja in pridobitelja po tem datumu.

47 Natančneje, v zvezi s tem drugim pododstavkom je treba poudariti, da njegov namen ni odstopanje od temeljnega načela, določenega v prvem pododstavku navedenega člena 3(1), v skladu s katerim pridobitelj zaradi prenosa postane odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, temveč omogočiti dopolnitev uporabe tega temeljnega načela z določitvijo, da lahko to odgovornost poleg pridobitelja še naprej nosi odsvojitelj.

48 Tako drugi pododstavek člena 3(1) Direktive 2001/23 ne omogoča ovire za navedeno temeljno načelo, v skladu s katerim se obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, po samem zakonu prenesejo na pridobitelja, tudi če delavci, zaposleni v podjetju, s tem ne soglašajo ali temu nasprotujejo, kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 40 te sodbe.

49 Iz tega sledi, da te določbe nikakor ni mogoče izvajati s pravilom, katerega učinek je, da je prenos teh obveznosti odvisen od soglasja delavca, in to neodvisno od dejstva, poudarjenega v prvem vprašanju, da je tako pravilo določeno z nacionalno določbo splošne ali posebne narave.

50 Poudariti je treba še, da te razlage člena 3(1) Direktive 2001/23 ni mogoče ovreči z elementi, ki jih je predložitveno sodišče navedlo v predlogu za sprejetje predhodne odločbe, kot so navedeni v točki 21 te sodbe.

51 To sodišče namreč na prvem mestu trdi, da se je od sodbe z dne 5. maja 1988, Berg in Busschers (144/87 in 145/87, EU:C:1988:236), sodna praksa Sodišča v zvezi s pojmom „prenos podjetja“ razvila, kot naj bi dokazovala sodba z dne 11. marca 1997, Süzen (C-13/95, EU:C:1997:141).

52 V zvezi s tem zadostuje navesti, da je načelo, v skladu s katerim se pravice in obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o zaposlitvi, ki obstajajo na dan prenosa podjetja, samodejno prenesejo na pridobitelja, ne da bi bil tak učinek odvisen od soglasja – med drugim – delavcev, uveljavljeno načelo v sodni praksi Sodišča, ki je nastala po sodbi z dne 5. maja 1988, Berg in Busschers (144/87 in 145/87, EU:C:1988:236), kot je razvidno zlasti iz sodne prakse, navedene v točki 42 te sodbe.

53 Vsekakor, kot izhaja iz uvodne izjave 8 Direktive 2001/23, čeprav sta pravna varnost in preglednost zahtevali pojasnilo pojma „prenos“ glede na sodno prakso Sodišča, to ne spremeni dejstva, da tako pojasnilo v členu 1(1)(b) navedene direktive ni povzročilo spremembe področja uporabe Direktive 77/187 in posledično področja uporabe Direktive 2001/23.

54 Na drugem mestu, predložitveno sodišče trdi, da razvoj na področju delovnih razmerij dokazuje, da bi se bilo na določbe Direktive 2001/23 mogoče sklicevati s ciljem, ki je v nasprotju s ciljem, ki se uresničuje s to direktivo, in sicer, da bi se delavcem odvzelo varstvo njihovih pravic v okviru prenosa podjetja, ne pa da bi se zagotovilo to varstvo.

55 V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je bilo navedeno v točki 38 te sodbe, da je namen Direktive 2001/23, kot je razvidno iz člena 3 te direktive v povezavi z njeno uvodno izjavo 3, varstvo delavcev z zagotavljanjem ohranitve njihovih pravic ob spremembi vodstva podjetja, tako da se jim omogoči, da ostanejo zaposleni pri novem delodajalcu pod enakimi pogoji, kot so bili dogovorjeni z odsvojiteljem. Namen iste direktive je zagotoviti, kolikor je to mogoče, nadaljevanje pogodbe oziroma delovnega razmerja – brez sprememb – s pridobiteljem, da se prepreči, da bi bili prevzeti delavci postavljeni v slabši položaj le zaradi prenosa (sodba z dne 9. septembra 2020, TMD Friction in TMD Friction EsCo, C-674/18 in C-675/18, EU:C:2020:682, točka 48 in navedena sodna praksa). Vendar, kot je razvidno iz točk 37 in 38 te sodbe, tak prenos, razen če se uporabi možnost iz drugega pododstavka tega člena 3(1), ki v obravnavanem primeru ni upošteven, učinkuje tudi tako, da odsvojitelja razbremenjuje obveznosti, ki jih ima kot delodajalec.

56 Kot pa je Evropska komisija navedla v pisnem stališču, je treba opozoriti, da uporabe predpisov Unije ni mogoče razširiti tako, da bi zajemala transakcije, ki se izvedejo z namenom goljufije ali zlorabe ugodnosti, ki jih določa pravo Unije. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je za dokaz zlorabe po eni strani potreben skupek objektivnih okoliščin, iz katerih izhaja, da kljub formalnemu spoštovanju pogojev, ki jih določa ureditev Unije, cilj te ureditve ni bil dosežen, in po drugi strani subjektivni element, to je namen pridobiti korist, ki izhaja iz ureditve Unije, z umetno ustvaritvijo pogojev, potrebnih za njeno pridobitev (sodba z dne 30. oktobra 2025, Mercedes-Benz Bank in Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, točki 79 in 81 ter navedena sodna praksa).

57 Nazadnje mora nacionalno sodišče v sporu, ki poteka pred njim, preveriti obstoj zlorabe, pri čemer mora upoštevati vsa dejstva in okoliščine primera, vključno s tistimi, ki so nastali po transakciji, za katero se zatrjuje, da pomeni zlorabo (sodba z dne 30. oktobra 2025, Mercedes-Benz Bank in Volkswagen Bank, C-143/23, EU:C:2025:837, točka 82 in navedena sodna praksa).

58 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Direktive 2001/23 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca, in to neodvisno od tega, ali je ta nacionalna določba splošna ali posebna.

Drugo vprašanje

59 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 8 Direktive 2001/23 razlagati tako, da dovoljuje, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca.

60 Ta člen 8 določa, da navedena direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da uporabljajo ali sprejmejo za delavce ugodnejše zakone ali druge predpise ali da spodbujajo ali dopuščajo za delavce ugodnejše kolektivne pogodbe ali sporazume med socialnimi partnerji.

61 V zvezi s tem je treba spomniti, da je ista direktiva namenjena le delni uskladitvi področja, ki je z njo urejeno, s tem, da v bistvu razširja zaščito, ki je delavcem avtonomno zagotovljena s pravom različnih držav članic tudi v primeru prenosa podjetja. Ne poskuša vzpostaviti enotne stopnje zaščite za vso Evropsko unijo na podlagi skupnih meril (sodba z dne 11. septembra 2014, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-328/13, EU:C:2014:2197, točka 22 in navedena sodna praksa).

62 Vendar uporaba nacionalnih določb, ki so za delavce ugodnejše na podlagi člena 8 Direktive 2001/23, ne more ogroziti minimalnega varstva, ki je delavcem zagotovljeno s to direktivo in zlasti s členom 3(1) navedene direktive, v skladu s katerim se pravice in obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, samodejno prenesejo na pridobitelja (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 19. novembra 2019, TSN in AKT, C-609/17 in C-610/17, EU:C:2019:981, točka 35 in navedena sodna praksa, in z dne 2. marca 2023, MÁV-START, C-477/21, EU:C:2023:140, točka 51).

63 Uporaba takih nacionalnih določb prav tako ne sme ogroziti skladnosti navedene direktive ali ciljev, ki jih uresničuje (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 19. novembra 2019, TSN in AKT, C-609/17 in C-610/17, EU:C:2019:981, točka 51, in z dne 12. junija 2025, Tallinna linn, C-219/24, EU:C:2025:442, točka 48).

64 Tudi ob predpostavki, da je nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, kot je člen 1605 civilnega zakonika, določba, ki je za delavce ugodnejša od člena 3(1) Direktive 2001/23, je treba ugotoviti, da bi bila uporaba take nacionalne določbe v nasprotju s temeljnim načelom, na katerem temelji ta člen 3(1), v skladu s katerim pridobitelj zaradi prenosa postane samodejno odgovoren za obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, tudi če zadevni delavci s tem ne soglašajo ali temu nasprotujejo, kot izhaja iz odgovora, podanega na prvo vprašanje. V teh okoliščinah bi uporaba take nacionalne določbe ogrozila skladnost te direktive in minimalno varstvo, ki ga ta zagotavlja delavcem, zlasti z navedenim členom 3(1).

65 Glede na vse zgoraj navedene razloge je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 8 Direktive 2001/23 razlagati tako, da nasprotuje temu, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako da naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca.

Stroški

66 Ker je ta postopek za stranki v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deseti senat) razsodilo:

1. **Člen 3(1) Direktive Sveta 2001/23/ES z dne 12. marca 2001 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z ohranjanjem pravic delavcev v primeru prenosa podjetij, obratov ali delov podjetij ali obratov**

   je treba razlagati tako, da

   nasprotuje temu, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako da naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca, in to neodvisno od tega, ali je ta nacionalna določba splošna ali posebna.

2. **Člen 8 Direktive 2001/23**

   je treba razlagati tako, da

   nasprotuje temu, da se v okviru prenosa podjetja v smislu te direktive in v zvezi s plačilom plač, ki jih odsvojitelj ni izplačal, uporabi nacionalna določba, ki prenos obveznosti med dvema dolžnikoma pogojuje s soglasjem upnika, tako da naj bi bil prenos obveznosti odsvojitelja v zvezi s plačilom teh plač na pridobitelja odvisen od soglasja zadevnega delavca.

Podpisi